

GRUPO DE DISCUSIÓN Nº 2: Fisterra, 28 de marzo de 2009. Género al 100% (hombres). Marineros – armadores. Edades entre 30 y 50 años.

E.- Y EN SEGUNDO LUGAR EXPLICARLES, PUES UN POCO, EN QUÉ CONSISTE ESTO, ¿NO? ES UNA MESA REDONDA COMO ALGUNO DIJO, EN LA QUE BUENO, ES UNA DE LAS TÉCNICAS QUE UTILIZAMOS EN SOCIOLOGÍA PARA INVESTIGAR SOBRE UN DETERMINADO TEMA; Y CONSISTE EN QUE USTEDES HABLEN: COLOQUIALMENTE, EH..., YO NO VOY A HABLAR, NO VOY A INTERVENIR, SE TRATA DE QUE CADA UNO EXPONGA SUS OPINIONES, SUS IMPRESIONES SOBRE UN DETERMINADO TEMA. NO HAY UN ORDEN, QUIERO DECIR, ESTO ES COMO UN COLOQUIO INFORMAL. Y EL TEMA EN CONCRETO SOBRE EL QUE NOS GUSTARÍA QUE, QUE NOS HABLESEN ES QUE BUENO, EN LOS ÚLTIMOS DÍAS, CONCRETAMENTE EL SÁBADO PASADO, IMAGINA QUE HABRÁN VISTO UNAS NOTICIAS QUE SALIERON EN VARIOS PERIÓDICOS SOBRE EL JUICIO DEL PRESTIGE. EN ESAS NOTICIAS LO QUE SE DECÍA EH, SE DECLARABA O SE SEÑALABA, QUE, EH, COMO PRUDENTE Y RAZONABLE LO QUE FUE EL ALEJAMIENTO DEL BUQUE DE LA COSTA, Y ESE ERA BÁSICAMENTE EL CONTENIDO DE LA NOTICIA. USTEDES ME IMAGINO QUE HABRÁN VIVIDO EL TEMA DEL PRESTIGE PUES, DE UNA MANERA BASTANTE DIRECTA...

H1.- Todos, todos os que hay aquí viviron o Prestige de unha maneira muy directa.

(Entra alguien: risas)

E.- BUENO, BUENOS DÍAS Y GRACIAS POR VENIR. LES ESTABA COMENTANDO A SUS COMPAÑEROS QUE EH, ESTA TÉCNICA CONSISTE...

H2.- No a sus no, a tus.

E.- A TUS, VALE.

H2.- *Aquí a tus todos.*

E.- *PERFECTO. PUES QUE CONSISTE EN UNA REUNIÓN INFORMAL. YO NO VOY A HABLAR, SIMPLEMENTE OS..., PROPONDRÉ UN TEMA EN EL QUE BUENO, OS (ININTELIGIBLE) MÁS O MENOS, Y EN EL QUE CADA UNO PUES COMENTE LO QUE OPINA, LO QUE PIENSA, LO QUE LE PARECE Y CON TOTAL LIBERTAD. Y ESTABA COMENTANDO QUE EN LOS ÚLTIMOS DÍAS, ME IMAGINO QUE HABRÉIS VISTO UNAS NOTICIAS QUE SALIERON SOBRE EL JUICIO DEL PRESTIGE.*

H2.- *Sí...*

E.- *EN LAS QUE SE DECLARABA QUE EL ALEJAMIENTO DEL BUQUE DE LA COSTA HABÍA SIDO UNA DECISIÓN RAZONABLE Y PRUDENTE. ENTONCES, COMO VOSOTROS LO HABRÉIS VIVIDO MUY DE CERCA ESE TEMA, PUES ME GUSTARÍA QUE ME COMENTASEIS SOBRE ESO...*

H2.- *¿Tú qué opinas de eso? (risas)*

E.- *YO NO PUEDO OPINAR.*

H2.- *¿No, no puedes?*

E.- *NO. NO ME DEJAN...*

H2.- *Yo como marinero, mira, soy el primero ya para opinar, lo veo razonable. En esos momentos. Pensándolo fríamente no. En esos momentos sí. Porque dile tú a..., Manolete, que era patrón mayor, que acabó de entrar, o dile a un patrón de las rías bajas o.., a cualquiera de esos: te lo voy a meter en la ría este mercante. Y qué opinan ellos después. ¿Entiendes? Es muy grave sin saber las ayudas que te van a dar a todo eso, que te digan que te van a meter un buque en la ría. Un buque tirando petróleo y todo eso.*

H3.- *Yo creo que...*

H2.- *¡Pensándolo fríamente es así! Ahora, pesándolo a lo mejor lo pido para mi ría: porque si me van a dar ayudas y todo eso y voy a estar de puta madre.*

H3.- *Eu creo que en un principio, o que todo o mundo teme é o impacto que vai a...*

H2.- *iO impacto que vai a formar aquí!*

H4.- *iClaro!*

H2.- *Iso é do que se trata...*

H3.- *Ao mellor o impacto podía ser brutal, si se trouxera para unha determinada zona específica. Tiñamos, por exemplo: Fisterra, ¿no? E que ese barco se rompera ahí. Igual nesa zona chegaría o combustible, cun..., ghrado de toxicidad altísima...*

H2.- *Do trescentos por cen do que cheghou.*

H3.- *Porque..., eu creo que a decisión de alejalo foi que..., o carburante foi perdendo muita toxicidad polo camiño.*

H2.- *Eso mismo.*

H3.- *Cando cheghou as costas xa non facía tanto daño...*

H2.- *E iso é do que se trata, ¿non?*

H3.- *Si tuvéramos, si realmente houbera unhas instalacións adecuadas e uns buques adecuados para facer ese traballo: sí, sería millor traelo, pero pa iso tiña que haber..., unhas instalacións que non había. Tiña que haber un porto bo para metelo, tiña que haber unhos remolcadores, bos, para maniobra-lo barco, tiña que haber cousas que non había.*

H4.- *Unhas barreiras boas para que o fuel non fora de alí para afora.*

H3.- *Bueno, entonces sí.*

H1.- *Eu fálolles do que conocín, do que me transmitiron por exemplo: Paco Vázquez non o quiso meter na Coruña. Desde todo momento dixo que él non o quería na Coruña. E tiveron a idea, según me comentara daquela o Conselleiro de Pesca, de metelo aquí, o que pasa e que os remolcadores dixeron que non eran capaces de dobla-lo cabo con él. E por eso tomaron a decisión de levalo para afora. A min personalmente levalo para fora, a min, personalmente, eu poño un exemplo que puxeron aquí un día nunha charla que hubo, ¿non?, se ti tes unha bombona que che vai*

explotar na cociña, colle-la bombona e tírala pola ventana. Eles colleron e...

H2.- Tiraron a bombona pola ventana... (risas)

H1.- E levárono para afora. Ahora que fale ahí Miguel ou algo...

H4.- Bueno, eu digho que penso que eso a calquera gobierno que estivera, que e un imprevisto tan ggrande, pois as primerias decisións que toman sempre son pensando no mellor que che pode pasar no mundo. E aquí como por desgracia se houbera máis naufragios: o caso do Casón, que tivera que marchar o pueblo todo; entonces tamén ighual influíu eso a hora de sacar o barco de aquí. Mirarían máis cousas que..., entonces penso que a primeira valoración que fixeron foi: sacalo de aquí e sacalo un asesino que é; sacalo para unha zona para que estea aislao, iso, que foi o millor que podían facer, aínda que había comentarios de que outros o iban facer doutra maneira. Cando ti non te-lo problema: opinas; e todo o mundo sabe, todo o mundo entende. No momento que o tes hai que apandar con él.

H2.- Hai que saber como cho van a meter e cómo cho van a empapelar. Porque ti non sabes como cho van a empapelar nese momento, porque a min métemo na ría e despois que. ¿Se eu non podo vivir máis da miña ría que fagho? Do que estamos falando, ¿entendes? Ahora que dijan a Manolete: Manolete, vamosche a meter o barco na ría de Fisterra, ou a o patrón mayor de Corcubión, desta xente, vaia..., e que, que lle digho eu a os meus percebeiros, ou aos meus xentes que anda ao lenqueirón e todo eso...

H1.- Tiñanche que indemnizar de por vida.

H2.- ¿Qué lle dis? A ver se me entendes. O que fagha un impacto moi grande dentro dunha ría (voces solapadas)..., hai que pensar muito estas cousas moi seriamente.

H7.- Da maneira que soltaron os cartos o gobierno que estaba, ou antes outro que estaba que foi do Casón, e que non cobramos nada... E

ahí está o problema: que ti o chegar o final do mes estabas (ininteligible) (voces solapadas).

H4.- Iso é o importante, cuando fue del Cason, la gente de Finisterre, que fue..., es decir...

H2.- La más afectada...

H4.- No más grave que la del Prestige, pero bueno, que fue muy grave, que hubo que evacuar el pueblo y tal... A nosotros y a los marineros de aquella: percebeiros, e...

H2.- Nos estuvemos dezanove días sen sair ó mar e paghamo-la seguridad social por entero. Con eso xa falamos todo claramente. Nos paghamo-la seguridad social por enteiro. Eu son armador, e daquela meu pai pero como se fora eu, paghamola seguridad social de oito homes por enteiro. Que non nos perdonaron nada. E tenían que perdonar porque estuvemos dezanove días sen ir ao mar, ¿ou é mentira?

H6.- E escapados por ahí...

H2.- ¡E escapados! Eu non lle, eu non lle jodin nada ao gbierno, porque fun para casa duns familiares de Coruña. Eu levei a toda a miña familia que nos pagaban un hotel e tal..., pero indemnización para o mar nin unha peseta. Nin a primeira peseta.

H3.- Eu acórdome dunha anécdota daquela, do Cason, que marchamos para Coruña. E eu tiven que facer varios viaxes a busca-la familia, e o conto e que eu quedaba sin cartos, e levaba aos meus tíos, e cas prisas, claro, o tipo debera de deixarlle as carteras as mulleres, e chegamos a unha gasolinera a Coruña e: ¡Enche o tanque!, enche o tanque e, ¿pero vos de donde vides? Nos somos evacuados do Cason. ¿Pero canto puxen? Eu miren e tiña mil pesetas daquela, ¿non? e dixo: ahí hai catro mil pesetas. ¡Mi madre, eu non teño máis que mil pesetas! E preghuntolle ao meu tío: Logho ti non tes..., eu tampoco teño cartos. E dígholle: ai, espera, igual..., pera que vou falar co encarggado da ghasolinera. Isto foi en Sada. Mire o, que somos evacuados do Casón e, non temos cartos, e sólo temos mil pesetas. Ah, no se

preocupe: ichaval coge la manguera! Colleu a mangheira e... (risas - ininteligible) Te lo juro macho...

H1.- Non cría no que había por detrás. O Prestige dentro da desgracia... ¿Queren castellano pa ghrabar o...?

E.- INDISTINTAMENTE, LO QUE QUIERA.

H1- Dentro da desgracia tremenda, que foi algo tremendo para as pedras, po percebe, para o longueirón, para o peixe, para todo. Dentro da desgracia que foi tremenda, a xente topouse cuberta polo goberno que había daquela. Porque os quince días que eu cheguei dunha reunión co delegado do goberno daquela, que era Fernández de Mesa, o máis o número dous do ministerio de fomento, que daquela era un asturiano que agora non me acordo como se chamaba... Bueno, eu cheguei a lonja e estaba todo o mundo na lonja...

H5.- Sí, esperando por ti...

H1.- Esperando por min, como esperaba polo mañá, claro, eu, eu acababa de entrar, levaba quince días de patrón mayor, e dixenlle: bueno, ides a cobrar dentro de quince días, ¿canto era? cento cincuenta mil...

H5.- Cento cincuenta mil pelas...

H1.- A parte o Gobierno da nación arrimaba cincuenta mil máis, eran duascenas mil. ¿Qué comes? Que dades seiscentos da seguridade social, e tal..., e os quince días ides cobrar. Eu para min, para os meus adentros pensaba: ides cobrar de carrallo. Como van a ser capaces de sacar de tesorería para pagharlle a sete mil personas. Sete mil, perdon: vintetres mil e pico de personas; mariñeiros, pero os quince días pagouse. Estaban as canles da tele, sobre todo televisións críticas co goberno daquela, como telecinco..., a ver si era verdade. Sí, sí, pero os quince días paghou. ¿Qué pasa?: iso aplacou un pouco...

H5.- Os ánimos da xente.

H1.- A frustración da xente. Dícias: sí, que era unha desgracia isto..., tal, pero a xente estaba

coverta, tiña as súas necesidades básicas cubertas; porque estabamos chegando a navidades daquela...

H2.- Se alghen pode ser crítico con ese goberno son eu, dillo él, eu estuven tres meses sin cobrar. Daquela tiña un barco que estaba pendiente do cambio de base, e estou agrhadecido do que fixo o ghobierno coa xente toda de aquí. E estuven dous meses e medio sen cobrar unha peseta. Eu amo a miña xente, que tiven que darlle cartos a... Ahora, portouse moi ben o ghobierno naquel momento...

H1.- Aghora o que che dicía, independentemente de; aghra unha xueza dixo que estivera ben alejalo buque, co cual quitoulle un peso de encima ao ghobierno que hai agora. Coma se fora outro. ¿Por qué? Porque si a xueza declarara culpable ao ghobierno, quen tiña que apandar agora cas indemnizacións era o ghobierno da nación que está agora. Co cual ti agora podes dicir, podes dicir ao xuíz que vai vir de Estados Unidos e dicirle: no, no, nos aquí temos unha sentencia en común que nos elimina de toda responsabilidad. Ahora quen ten que pagar e a aseguradora, e o capitan y tal... Ahora, eu a miña opinión en concreto, alejalo buque da costa pois é o que dicía Miguel: no momento tomar as decisións é muy complicado e eu se che dijo, póñoche o exemplo da bombona: eu teño unha bombona que vai estallar na cociña e tíroa pola ventana. E que é así de claro.

H2.- E ti tamén. (risas)

H1.- A ela non a faghas falar que ela non vai a falar.

H2.- Non, dijo: tiras pola ventana e claro, a ver si me entendes, non é falar aghora por falar. Ti tes unha lata de ghasolina na casa e prende lume e ¿que fas?, o que fas e tira-la lata de ghasolina que tes na casa. Ti e máis calquera..., ti e máis calquera.

H5.- Do que estamos falando tamén temos que ter en cuenta que unha cousa e o que faghamos nós e outra cosa é o que faghan eles, que se supón que

teñen que estar preparados para ese tipo de situacións.

H2.- Eso, e outra cousa é o impacto, e non estábamos, non estábamos preparados.

H5.- O problema é si estamos preparados...

H3.- Non estábamos.

H5.- Se volve a pasar unha cousa desas.

H1.- Se volve a pasar oito Prestiges estamos igual que como estábamos.

H6.- Eu creo peor aínda.

H1.- Por muito que baixen o Sebastián do Cano, xa vistes aqueles barcos italianos que viñeron, aqueles (ininteligible), ¿Que collían aqueles? Non collían nada.

H5.- Collían más os barcos de Fisterra que eles mesmos.

(voces solapadas)

H6.- En quince días, en quince días que se fixeron, o despliegue que se fixo de voluntarios e abastecer a toda esa xente. Aquí en Fisterra eu acórdome, aquí foi, estaba o pueblo invadido de voluntarios. Miles de pares de botas, miles de cousas así. Cheghou quince días despois pero quisera eu ver a calquera ghoierno na mesma situación e que dixeran que nunha semana tivera todo listo. Iso é imposible. Por muito que dijan o que dijan. Ninguén está preparado para eso... (voces solapadas)

H3.- Os únicos que estaban preparados eran os de "nunca máis". Eses estaban moi ben preparados.

(voces solapadas)

H2.- ¡Vamonos deixar de política e de ostias!

H3.- Non é política.

H2.- Mira, trouxeron barcos moi bos de Holanda para absorber chapapote e collíamo-los barcos de aquí de pesca con orquillas máis chapapote ca eles. Era un tipo de, de..., cousa que se endurecía moi pronto e as máquinas non chupaban. ¿E quen chupaba?

H5.- Ao mellor eran efectivos ao principio, cando estaba licuado, entón ahí serían efectivos; despois cando se solidificaba: ¿en canto tempo se solidificou? ¿en canto tempo?

H3.- Esas son cosas que tiñan que saber eles...

H2.- Ah..., pero en pouco tempo xa. Porque serían efectivos aos dous días, ou tres. Sábelo ti que pasou así. E cada vez que pasaban días tiñas que paserlle co barco por riba para rompelo, ijoder!

H1.- Fijo un inverno muy malo.

H6.- Aquí era temporal tras temporal. (voces solapadas)

H7.- Eu a miña opinión, eu o que quero dicir e que cando supen do rolo do barco dixen: alá vamos. ¡Alá vamos todos! Porque eu quero o barco canto máis lexos da costa mellor. ¿Que pagaron ben? Sí, sí. Eu vin a desgracia dos montes que hoxe en día non lle deron unha peseta, dixeron que iso non era unha desgracia como o Prestige, ¿non? E non lle pagaron un peso. Viñeron as riadas: iso non é unha desgracia, a desgracia é o Prestige. Bueno, pois foi unha desgracia. Pero toda-las desgracias, sean esas, polo menos a xente cobrou e ao fin y al cabo non pasou nada.

H2.- ¡E está recuperao todo!

H7.- Aghora, que eu quera a barco na costa: No, no. Non quero o barco na costa.

H2.- Mira en tres anos ou catro como recuperou a nosa costa.

H1.- Foi a mellor veda que tivo.

H2.- Non, non, non..., vamos a deixarnos da veda. Recuperar a nivel limpeza, a nivel limpieza, ¿a ver si me entendes? A nivel limpieza...

H4.- Vale, vale... (tensión)

H2.- Porque o que falou Manolete tampouco. Ao alejar o buque foise desperdigando todo. Non creou o impacto nun sitio concreto, ¿a ver si me entendes? E ven daquela maneira, e a nosa costa é mui brava e limpa.

H4.- A nivel limpeza sí...

H2.- No..., pois é o que che estou dicindo.

H4.- Ao nivel dos peixes.

H2.- A nivel dos peixes non se aproveitou as circunstancias...

H5.- Eu so digo unha cousa, aquí nunca houbo tantos postos de traballo como naquela época. Porque se crearon un montón de postos de traballo. Xente que non traballaba empezou a traballar e a cobrar. (Voces solapadas) E ti estabas traballando e máis estabas cobrando. E coma ti eu e todos. Eso foi unha riqueza para o pueblo, xa aparte da desgracia que foi...

H2.- Que foi unha desgracia moi grande...

H1.- A parte da desgracia que foi, foi (ininteligible)

H2.- A desgracia había que pensala a nivel local. Se o barco..., é do que se trata esto.

E falar do impacto do barco. Se che meten o barco nesta zona, se ti sabes o que che iban a ofrecer... (voces solapadas)

E.- NO HABLEN A LA VEZ, PERDÓN, PORQUE SI NO DESPUÉS PARA ENTENDER ES COMPLICADO.

H3.- Si esa situación se sostenera durante muito tempo acabaríamos metendoo máis a pique...

H5.- Non, non., pero eu básome na, nas críticas, ¿entiendes? As críticas que facían uns e máis outros e si se encontrasen nesas circunstancias e coller: bueno, ahí van estos cartos... Porque todo era criticar. O problema dician non, por exemplo: agora co problema da crisis. Non, o que está na oposición critica e non axuda. ¡Joder!, pois se vos fixéstedes ighual antes. A min dame ighual se..., se está pasando, en vez de axudar e arrima-lo hombro uns cos outros; non, non, a fundir ao que está co problema. ¿Entendes? Ese es el problema que había.

H7.- Hombre, eu, eu acórdome de cando foi o Casón, que nos enghañaron completamente. Xa vistes que estaba explotando o Casón e dician: non pasa nada; pero os primeiros en marchar foron os do ghibierno de Fistera. Tiñan, así que

GRUPO DE DISCUSIÓN Nº 2: Fistera, 28 de marzo de 10 2009. Género al 100% (hombres). Marineros - armadores. Edades entre 30 y 50 años.

xa vistes o que pasou. Non pasa nada, tranquilos, pero eles marcharon, e a quen nos deixaron colgados foi a nós. Estamos falando dun tema de gobierno, de un gobierno e doutro. No Casón non gobernaba o Partido Popular, estaba gobernando quen gobernaba: o PSOE.

H2.- Vamos a deixar a política...

H7.- Non, non é política, estamos falando de que pagaron e non o fixeron ben. A nós, a min no Cason enghañáronme completamente porque eu vivía logo de donde fora o Casón, ieh! E tiven que coller e escapar. Non había nin coches nin había nada.

H1.- Bueno, si quieres tú preguntar algo.

H2.- Estamos opinando i tal..., pero pregunta lo que quieras tú ahora.

E.- POR AHÍ, OPINIONES QUE NO...

H3.- Nese momento para min sería a opción máis acertada. (ininteligible) Eu sigo preguntando: ¿se volve a pasar hoxe que faceríamos con él, ou que facerían con él? Eu creo que aínda non están preparados para metelo dentro dunha ría e, e, nesas circunstancias como viña o barco non creo que o volvan a meter dentro da ría, penso eu, neste momento.

H1.- A ver Dani...

H6.- Eu o que creo que é lamentable o sea, o que é lamentable e que non haxa as instalacións adecuadas, unha zona adecuada para eso.

H2.- Que en Ghalicia había de haber tres zonas: unha abaixo, unha no medio e outra arriba.

H6.- Primeiro foi o Cason, logo o Prestige, o Mar Egeo..., e dentro de dez anos será outro.

H4.- O último foi ese en Viveiro e a xente do pueblo non estaba moi de acordo en que lle meteran alí o barco, que estaba a catro ou cinco millas que sólo fumeaba, que a penas lle pasaba nada. E a xente da calle non estaba de acordo en que estivera alí o barco.

H6.- Pelighros van a pasar continuamente porque somos unha zona de tránsito. Polo tanto tenemos que ter os medios para facer frente.

H2.- Temos que ter tres puertos, tres, tres puertos preparados sen que fagha impacto en zonas de marisqueo; tres puertos, tres, un ao sur, outro no medio e outro ao norte. En Ghalicia, ¿eh?, xa non dijo en toda España. Eu digho en Ghalicia tiña que haber tres puertos preparados para meter un barco e cerralo alí. A ver se me entendes o que che dijo, que non saia nin jota de alí.

H1.- Aquí pasan ao día mil catrocentos barcos con mercancías peligrosas polo corredor de Fisterra. Mil catrocentos barcos. O sea que, ti ponlle o potencial de peligrosidad que ten eso. O sea, que estadísticamente cada dez anos hai unha desghracia.

H2.- ¿E iso quen o tiña que pagar? A Comunidad Económica Europea que é quen se beneficia deso. Porque hoxe dependemos da comunidad económica, ¿non? E dicir, non, non, Ghalicia ten que ter eso porque é unha zona de impacto moi ghrande porque van para Irlanda, para tal, para cual... Aquí hai un desplazamiento de barcos máis ca en ningún sitio do mundo. ¡E verdad! De mercantes de pelighro e de todo, aquí é unha zona de impacto das máis ghrandes que hai no mundo.

H3.- É unha delas...

H2.- Das máis ghrandes que hai no mundo, de tránsito de barcos é aquí. Porque eu por desghracia vivino, canto antes de habe-la zona de separación sabías o que había, porque e.., estar (ininteligible) botaba medo. E sábeo Manolete que estaba conmigo. E botaba medo. (ininteligible) ou estabas de ghuardia ou escapabas para terra, se non non estiveras. Dicho este menda. Porque temos estando metendo o aparello e metersenos os "janchos" no medio de nós. Que é triste dicir eso. Ahora non, que hai unha zona de separación e tal.

H3.- Fixeron algo...

H2.- Bueno, algo, sí. Está moi ben, está de puta madre, a ver, iso foi unha medida moi, moi boa. Pero díjoches que cos barcos que pasan ahí por fora, se non hai unha cousa ben orghanizada como haxa unha pérdida, iolvídate, eh! Olvídate que, que non da, da toda España de merda de toda esa que hai por ahí. E na máis.

H3.- Pero aínda que haxa tres puertos que dis ti... (voces solapadas) Eu sigo dicindo que iso é imposible. Vamos a ver, atende Marcial. Se hai tres puertos e hai un temporal e o barco vai ao fondo non lle da tempo de chegar ó puerto.

H2.- Ten que haber barcos preparados...

H3.- Pero e que é xa un accidente. E dicir, teñen que respetar as normas de que teñen que pasar por fora. No momento que pasan por dentro e non lle fan nada, que fan limpeza de centinas, e fan..., que o vemos todo o mundo, e non lle pasa nada, icoño!, estamos igual que antes.

H2.- Sáelles máis barata a multa que a limpeza que fan...

H3.- Un gobierno se se encontra cun accidente deses vaia a estar na mesma situación, é dicir: vai estar jodido.

H2.- O que hai e que apoialo. ¿É verdade ou non é? (risas)

H3.- Sí, pero vai estar fastidiado porque se vai encontrar con un petate que nin Dios, ¿me entendes? Porque iso é unha desgracia..., un accidente. ¿Qué pasa?, que cando te encontras con un accidente a ver como reaccionas; e se che cae aquí na porta da casa e non tes opción de traelo nin sacalo, pues xa estás fastidiado para, para sempre. Porque por muito puerto que haxa de, de abrigho, se non che da tempo para traelo para alí...

H2.- ¿Vistes a película desta semana, no? A de Tarragona...

H5.- Non mirei... (risas)

H2.- Do "carting" ese de marras.

H5.- Ah, non a vin, non...

GRUPO DE DISCUSIÓN Nº 2: Fisterra, 28 de marzo de 2009. Género al 100% (hombres). Marineros - armadores. Edades entre 30 y 50 años.

H2.- Pois era unha película moi bonita, moi ben feita. Foi porque metía a pata un empresario, un empresario meteu a pata: carghara un camión máis do que... ¿Vístela, non? Máis do que lle correspondía. O camión empezou a derramar, había unha barbacoa ao lado, toda-las circunstancias se acumularon, houbo explosións, houbo tal..., morreu non sei canta xente. ¿Non é culpa do gobierno, no? Ah..., pero sempre estamos ighual.

(voces solapadas)

H3.- Ti que non es, se ti estás aquí e es un ciudadano coma todos, e ti dis: o que está no poder ten que solucionar a papeleta e o que estuvo no poder, sea equis, soluciona o mellor que pode ou él cree conveniente. Pódese equivocarse, ¿entendes? Porque ninguén é perfecto. Pero o que tamén ten que haber é que os outros lle apoyen. Non todo é criticar e..., e se estou fundido golpeo e fundo máis, ¿entendes? Non pode ser. E cun accidente deses iste equis do poder e moi difícil de dicir: fíxeno ben; porque sempre vai a haber opinións para todos.

H2.- Pero esa é a política, claro... O que ten que apoiar e o personal que está no mando. E dicir se o fixo ben ou mal.

H3.- Eu para min se hai outra desgracia, iojala non a haxa nunca!, e que me colla como me colleu desta vez...

H2.- Desta vez..., sí...

H3.- E a miña opinión e punto.

H2.- E a miña tamén. Para min tamén.

H3.- E xa está.

H2.- Que non me metan o barco para dentro da ría de Fisterra porque non o acepto. A ver se me entendes. E aghora que che digha da ría do mejilón o de tal..., van a opinar ighual ca mino u peor. Eu penso que van opinar ighual ca min. Que non lle metan o barco na ría de Vigo. E si non que preparen puertos, puertos pero por fora de puntas, ieh!, coma punta langosteira..., fora de

zonas de marisqueo e todo eso. E eu non o quero aquí dentro da ría de Fisterra un puerto que me meta o chapapote dentro da ría.

H6.- Eu o que estou vendo é unha cousa, ¿non? Se o barco está a tantas millas, ¿por qué sempre o teñen que arrimar á costa?

H2.- Coma o Cason que o viñeron a encallar...

H6.- E o Prestige pasoulle ighual.

H2.- Para encallalo...

H6.- Ese qué querían, encallalo outra vez logho. Se está fora a no sé cuántas millas, que o leven máis para afora. Pero non, sempre para terra, así foi o que pasou.

(voces solapadas)

H5.- Se a ti che pasa un accidente nas túas aughas, con que o leves para fora cheghara a que o leves a aughas francesas e Francia dirache: non, para aquí non o traías.

H6.- Exacto...

H5.- Chegharas a aughas portuguesas e dirache Portugal: non, non, para quí non...

H2.- Pero podemos ir para arriba e para abaixo derramando merda para eles e para nós, ieh! Repartímola entre todos, ieh!

(voces solapadas)

H2.- E si non o que estea mellor preparado que o colla. Nós non estábamos preparados, é o que dis ti. E si non estamos preparados non o podemos traer para aquí, ieh!

(voces solapadas)

H6.- Pero estamos falando de que isto ten que ser, as medidas teñen que ser internacionais...

H2.- Iso mesmo: ten que coller a comunidade e dicir: vamos a preparar unha serie de puertos para esto. Ou unha base no medio do mar, que pode ser, seghún hai plataformas petrolíferas preparar unha dársena no medio do mar; ¿ou non se pode? Ou tipo plataforma, fondeada, para que entre o barco alí dentro, e evacualo, e limpallo e a

GRUPO DE DISCUSIÓN Nº 2: Fisterra, 28 de marzo de 2009. Género al 100% (hombres). Marineros - armadores. Edades entre 30 y 50 años.

virgen. Non ten por qué ser dentro dunha ría tampouco, pode ser no medio do mar...

(voces solapadas)

H6.- Chocan dous barcos, un contra o outro, van o fondo, non, e que estaba alí a dársena e non nos deu tempo... Son accidentes que non te imaginas que van a ocorrer. Pasan as desgracias e xa está. O problema é cómo resolvelas despois. Se estás preparado ou non, que é o que dicía don Alberto, é dicir: cos barcos correspondientes. Hoxe en día iban a ter aquí..., hoxe en día aínda non temos nin un helicóptero aquí para salvar á xente do mar. É así de claro...

H2.- Pero é o que che digo eu, o barco funciona dous días. O barco para chupar chapapote dous días. No momento no que se solidifica o barco ao lado de xente que o colle con orquillas non funciona. ¡Sábelo ti que pasou aquí!

(voces solapadas)

H3.- Home, eu creo que o que ten que haber é vontade de resolver problemas.

H2.- Eso mesmo... Na máis..., porque sabes ti...

H1.- Espera, espera, espera...

H3.- E tratar de arrima-lo hombro...

H2.- ¡O hombro todos!

H3.- E despois que hai que ter é bueno, hai que ter medidas de seguridad, que as teña calquera, que as temos nós. ¡Qué fallan!: oye, muitas veces fallaron, pero muitas veces fueron efectivas. Pois hai que ter uns medios de seguridad, hai que ter e..., medios, se todo eso falla pois..., bueno, pero...

H2.- Entón votámoslle a culpa a quen sea...

H3.- Votámoslle a culpa a quen sea non, un accidente é un accidente, pero...

H2.- Pero vótase, e ti sabes que pasa así...

H3.- Sí, bueno, pero hai que ter medidas de seguridad.

H6.- Tal como están hoxe eu creo que vamos a peor. Porque che vou a decir unha cousa,

GRUPO DE DISCUSIÓN Nº 2: Fisterra, 28 de marzo de 16 2009. Género al 100% (hombres). Marineros - armadores. Edades entre 30 y 50 años.

salvamar, eu acórdome que sempre había unha lancha aquí, e non a hai xa. Estamos na costa da muerte, donde hai máis accidentes, e donde hai máis temporales. Haina en Muxía, bueno, pero é que si pasa aquí como está pasando: caiu aquí no cabo un peregrino tal..., cando chegha de Muxía xa está morto e xa estamos no mesmo...

H2.- Pero é que estamos no mesmo sitio... A peor, a peor...

H6.- É que estamos a tomar medidas, pero as medidas todo é palabras, pero non hai, non hai efectivos.

H5.- So hai para nós..., para nós, porque aghora temos tres clases de chalecos...

(voces solapadas)

H2.- Vou a facer unha explicación deso. ¿Ti crees que a un home lle poden dicir tes un chaleco para traballar o mar? Un chaleco, tes un chaleco para traballar. Ahora vai o barco ao fondo, oh, vai o barco ao fondo teño que botar outro chaleco que é o de salvamento. ¡Que non che da tempo! ¡Que non che da tempo! Por calquera situación. Ti morrestes co outro chaleco e non estás ben morto. Logho non estás, porque non tes o chaleco que che pertenece. ¿É verdade ou é mentira? Esto é o que hai. Tes un chaleco para abandono de buque e outro para traballar. O que hai que facer é un chaleco para todo.

H1.- Eu a parte do que di Marcial, falando de...

H2.- ¡Joder, non me jodas!

H1.- ¡Marcial!, ¿vas a falar todo? Espera un momento... (risas) O tema que dicía o teu compañeiro tamén medidas de seguridad: vale. Medidas de seguridad toda as que haxa son boas...

H2.- Muy boas...

H1.- Toda as que haxa son boas. Ahora vamos a un hecho. Eu non son armador. Por exemplo aquí hai armadores. Ahora mesmo estase acribillando aos armadores: bien, chaleco e... O gubierno reacciona e pide medidas de seguridad cando hai unha desgracia no mar. Por exemplo, cando foi

do Cordero, xa sacaron moita normativa. Un armador agora mesmo entre chaleco, balsa, radio-balizas, e..., GMMS, e..., tal, tal..., sállele en seis mil e pico de euros.

H2.- Manolete, non dighas eso..., di o mantemento de todos eses equipos...

H1.- A iso vou despois, bueno..., bueno... Seis mil e pico de euros que lle sale a cada armador eso. Despois o mantemento anual. Porque ti vas á revisión da balsa e son seiscentos euros. Porque lle hai que cambiar unha serie de cousas. Revisión de chalecos e tal..., e que a xente... Eu o outro día tuven unha reunión en Capitanía Marítima de Coruña, co capitán da marítima, a raíz de, de que un barco, o remolcador Don Inda, que anda por ahí, pois fondea, fondea, levanta e lévalle os aparellos ós barcos. E veu un inteligente que traballa alí, un home xa de idade, e me di: icoño, pois que aseguren los aparejos! E díjolle eu: e ti que pensas, que teñen o teu sueldo todos ou..., ¿entendes? A parte que o sector..., neso creo que quería falar..., neso quería falar Juan Alberto deso, que é armador, quería exponer a súa opinión, pero aparte deso estase criminalizando ó sector e., e bueno..., e arruinando; porque eses son moitos cartos que hai que poñer. Pero que quería falar Juan Alberto deso...

H3.- E do que estamos falando. Aquí eh..., bueno, eu qué pasa: hai unha acción-reacción. Agora pasa unha desgracia: bumba, agora vamos a machacar a este sector. O sea., é o que pasa. É como cando foi o Prestige: agora vamos traer un remolcador, agora vamos a... E moitas veces se están aplicando medidas que non se miran cómo se están aplicando, nin si son efectivas, nin si non son, nin se consulta ao sector ni nada. Agora mandan poñer..., mandan poñer por exemplo unha balsa salvavidas. ¿Para que quere un barco de dez metros que non se alexa máis de dos millas da costa unha balsa salvavidas? Esa balsa salvavidas ten un mantemento: porque leva aghua, leva alimentos, leva unha serie de cousas que non ten por qué levalos. Porque iso está ben para un barco que se aleja da costa moito, que pasa días fora,

failla falta alimentos, failla falta augha. Pero nós que estamos ahí na porta da casa, estamos a duas millas. A balsa solamente é un elemento de flotabilidad, ¿entendes? Entonces teñen que facer uns equipos adecuados a cada embarcación. E que non nos poden meter a todos dentro do mesmo saco porque non somos todos iguais.

Ahora vai unha lancha por exemplo como a que ten Miguel. Que é, que é un submarinista. Leva un traxe de neopreno...

H2.- ¡Que xa é bastante!

H3.- Que xa é bastante, leva, leva un equipo de, de submarinista, que este home cae ó mar e non lle vai pasar nada. Pero como está posto así a él fanlle comprar un chaleco, unha radio-baliza, un aquel... ¿Para qué quere este home deso? Se este home non utiliza máis ca lancha para desplazarse. Este home vai sair do muelle... buhhh, vaise desplazar hata alí, vai chegar alí, vai fondear: ¿para qué quere o chaleco, esto, o outro...? Él sale del muelle e viste un traje de neopreno.

H2.- E no momento que solta os plomos de aquí flota como unha bolla... (risas)

H3.- E leva unhas ghafas, leva unhas aletas..., o sea, leva un equipo para chegar a calquera costa... (voces solapadas)

H2.- Non, non..., leva un equipo que no momento que saque os plomos pode pasar polo barco como un fueraborda. ¡Qué cojones de Dios! As cousas como son. Pero a parte deso tes un equipo para flotar...

H7.- Marcial, a embarcación miña son cinco metros e pico. E que me fai falta un calluco... (voces solapadas) Exactamente. Vamos a ver: nos para ir ao erizo, e que as leyes están feitas e fainas xente que non ten puta idea do mar...

H2.- Que non ten puta idea, sí, sí...

H7.- Porque a día de hoxe temos un reglamento, Manolete sábeo porque ten o (ininteligible)..., temos un plan de seguridad da plataforma. E si os submarinistas teñen que ter cinco personas, e ten

que ser: un rana abaixo, con outro arriba mirando o que fai abaixo, aparte deso hai que ter un socorrista arriba e un jefe de equipo; sobre cinco personas nunha lancha. ¡Cinco personas! E despois hai que levar e..., un maletín de comunicacións que costa un millón de pesetas (risas)..., un millón de pesetas, e despois o material aparte é unha inversión de catro millóns e medio que dou ghracias ao ghoberno que estaba antes, que o teño de dicir, foi subvencionado, foi subvencionado. Se non nós non podíamos, ¿entendes? E despois a parte deso, dille a todos os que estamos ahí ¿dónde levas todo eso?. Deixame acabar. Cinco personas nunha lancha con todo ese material. E agora cárghalle trescentos kilos: ¿dónde traio o marisco?

H2.- Pero ti entendes ighual con un cordel por señas que con ese equipo. ¿Canto vale o cordel e canto vale o equipo?

H7.- Non, non, non é o mesmo...

H2.- É ighual, non me jodas, Miguel, por Dios... (voces solapadas)

H7.- Vamos a ver, o aparato, que o sabe Manolete, costou catrocentos setenta euros, o bipolar ese, o GMMS..., que despois hai uns cursillos e todo o rolo. Temos outro que é ighual o que pasa que a batería que ten non é estanca. É a única diferencia. Porque a fecha de hoxe pa comunicar comunicamos co outro. Co H..., o de siempre... E para chamar ao canal dezaseis tamén chamas co outro. ¿Qué pasa? ¿Que entra un ghobierno, ou mañá entra outro, e tamén entra outra normativa? Se fastidia o de siempre: o mariñeiro que e o que está...

H2.- Era o que quería falar eu aghora, o de seguridad. Que nos temos un chaleco para unha cousa, outro para outra... A nós non podían facer unha roupa daghuas floxa, de neopreno, é o que estou falando eu. E que me obliguen a pagharlle a min a xente. Págho eu mañá... Para que o home caia ao augha e flote; e se olvide de historias de poñer un chaleco, outro... ¿É verdad ou non é? (voces solapadas)

GRUPO DE DISCUSIÓN Nº 2: Fisterra, 28 de marzo de 2009. Género al 100% (hombres). Marineros - armadores. Edades entre 30 y 50 años.

As univesidades fan a hostia.., porque xa fixeron outras cousas... ¿A ver se me entendes? (voces solapadas). E consensuar ca xente que está no mar. Non que veña un e que teña unha pesadilla de noite, as tres da mañá, e logo pola mañá que poña unha ley. ¿Entendes o asunto? Coma eso. ¿A ti por qué che obligan a meter o "VHF" de marras no teu barco?

A ti o que che teñen que obligar e meter un VHF coma o meu para mandar un mensaje usted... (voces solapadas) Para nada, joder, para nada..., que non tes un alcance. Que co outro tes un alcance de vinte tantas millas. ¿É verdad ou é mentira? A máis podes mandar o que te enseñaron, que foches facer un curso agora, enseñáronte a manejar un VHF para mandar mensajes..., e todo iso. ¿E ti agora que mandas con de man?

E.- COMENTABAN ANTES, ESTA ZONA, LA CONVENIENCIA DE..., DE CREAR PUERTOS, ¿NO?, DECÍA VARIOS PUERTOS QUE SIRVIESEN DE REFUGIO...

H2.- Incluso plataformas fuera, sí...

E.- ¿EL RESTO CÓMO LO VEN, LA CONVENIENCIA DE ESTE TIPO DE MEDIDAS?

H3.- Eu creo que algo tiña que haber. Tiña que haber un sitio adecuado; non sei se un, se dous o cantos, non sei canto sería o coste deso, se sería asumible ou non. Pero deber, sendo unha zona de tránsito como somos, debería de haber un sitio preparado para cando pasen este tipo de desgracias.

H5.- Eso están construíndo agora o puerto exterior da Coruña...

H2.- Iso é unha trapallada...

H5.- Para que esté preparado para unha emergencia desas...

H2.- Xa está preparado para eso, pero non está en bo sitio.

H5.- Bueno, outros sitios mellores xa te tes que meter dentro dunha ría. Dentro dunha ría hai o marisco e é máis difícil...

H2.- ¿E por que, e por que? ¿Pero por que?

H5.- ¿Dónde facemos logho outro puerto así..?

H2.- Fora, no medio do mar. É máis barato. Do tipo plataforma.

H5.- Que dis que o da Coruña é mal sitio, e queres facer no mar. Pois eu penso que o da Coruña non está en tan mal sitio.

H2.- No medio do mar, no medio do mar... Donde teñen o tránsito. Eu díjoches así do tránsito aquí, na zona de Fisterra, do tránsito afora...

H1.- Pera que lle preguntou a él..., que opinaban de...

H2.- Sí..., sí, sí, sí, sí...

H2.- O porto na costa non está ben nunca en ningún lado.

H3.- Eso dícelo e unha cousa e logo facelo é outra.

H2.- E logho facer unha plataforma: ¿é tan caro, logho?

H3.- Non o sei. Os meus coñecimientos non cheghan hasta ahí.

H2.- E están ahí fondeadas no mar. ¿E logo non lle podes facer os diques para entrar dentro da plataforma logho?

H3.- Os meus coñecimientos non cheghan ahí...

H2.- Non., pois é o que opino eu.

H4.- No, pero é...

H3.- Non sei se despois con forza...

H2.- Atracan., e..., atracan, atracan os remolcadores ahí con forza dez. Nas plataformas...

H1.- Espera...

H3.- Non me cheghan os coñecimientos...

H2.- Pero chéghanme a mín, que o sepas...

H3.- O que sei é que ten que haber..., o que ten que haber é algo para responder a unha emergencia. Porque..., eso, tira-la bombona sempre pola ventana non é unha solución...

H2.- Non, oh, eso non está ben...

H4.- Que sí, que sí...

(voces solapadas)

H3.- E tirala pola ventana tampoco vexo que sea a solución. Entonces sí ten que haber ahí algo. Ten que haber os medios, a xente que estudia pa eso e para os ingenieros..., serán os que teñen que...

H2.- As Universidades son as que fan eso...

H1.- Veña, da a tua opinión.., Juan, veña...

H5.- Sí, eu estou máis de acordo co meu compañeiro que con Anselmo. Sí, porque vexo eso que na costa da morte que hai moito temporal iso non aghuantaría. As plataformas (voces solapadas). Eu creo, estou de acuerdo en que fagan un puerto ou o que queiran, pero non aquí. En Fisterra non.

H2.- Ah.., ja, ja: ¿e dónde o fan, Juan?

H5.- Por unha cousa, que nos vivimos aquí, ¿sabes por qué? Porque aquí non hai fábricas e nada. Aquí vivimos todos do mar. Por desgracia é eso... (voces solapadas) Aquí non o pode haber...

E.- DE UNO EN UNO, POR FAVOR...

H6.- Para facer eso que lle din puerto de refugio hai que facer un estudio que é: bancos de marisqueo, pérdidas de, de... Pero Marcial, ti tes que valorar todo, e ninguén vai querer merda para o seu pueblo, ¿entendes?, o que queren é riqueza. E aquí o que non vas a facer...

H4.- Entón estaslle a dar a razón a Marcial...

H3.- No, no, no...

H2.- Estasme dando a razón a mi. Unha plataforma fora en altamar.

H6.- Unha plataforma terá, é o que di Alberto, unhas gharantías, vamos a ver...

H2.- E telas, e telas... (voces solapadas)

H6.- Pois eu que sei, en vez de facelo aquí dille ti agora ós de Muxía que o fajan alí. E diranche os de Muxía: carallo..., ide para a costa vosa.

H2.- O puerto exterior da Coruña sin ter desgracia ningunha fíxose cunha serie de indemnizacións; sábelo ti. ¿A canta xente indemnizarón ahí?

(voces solapadas)

H1.- Espera, Marcial, espera un momento... Cando foi do Prestige barallárase Corcubión para un puerto basura, refugio...

H2.- Para Corcubión hai que pasar por Fisterra...

H1.- ¿iPero deixasme falar!?

H2.- Fala, fala..., sí... (risas)

H1.- Ti xa agotáche-lo cupo. Eh..., claro, pero hai muitos factores. O que di Juan Alberto, o que di Alvarito e o que di Miguel. Hai uns barcos marisqueiros, hai..., eu estou de acordo con Juan, que somos un pueblo que vive independentemente do resto, somos o pueblo de Galicia que máis depende do mar. E esas cousas hai...

H3.- Que máis depende da pesca, vamos a ser claros...

H1.- Da pesca, efectivamente, e esas cousas hai que..., bueno, que estudialas eh...

H7.- Dijamos que toda a zona costera, toda Ghalicia e unha zona de alta dependencia da pesca... Sabemos que toda Ghalicia pola franja costera..., toda a franja costera é unha zona altamente dependiente da pesca...

H2.- O estudio vai por outro lado, ¿non? Non a arrimalo á costa...

H7.- Non o sei, Marcial...

H2.- Claro, e que estou dicindo..., eu creo que vai por outro lado o estudio; para min...

H7.- Eu non teño os conocimientos. Ojala se puidera facer ben lonxe...

GRUPO DE DISCUSIÓN Nº 2: Fisterra, 28 de marzo de 2009. Género al 100% (hombres). Marineros - armadores. Edades entre 30 y 50 años. 24

H2.- ¡Ah...! Pois é do que se trata. Que estudien eso.

H7.- Si fora factible..., canto máis lonxe mellor. Se fora factible canto máis lonxe mellor...

H2.- Iso é o que estou opinando eu; de alejalo da costa: ¿non hai plataformas petrolíferas no medio do mar? ¿E non se pode facer un puerto no medio do mar flotante? Que se pode..., que eu díjoches que se pode. Eu díjoches que se pode. E unha vez que estás alí é como un dique de abrigo co que os poden facer..., ¡hai que gahstar muita pasta!, pero faise, donde sea... ¿Non atracan os remolcadores nas plataformas co mal tempo? Apostoche eu o que queiras. E pasan alimentos e mai-la Virgen. Porque eu sei de xente de aquí que está nas plataformas.

H1.- Pero non somos nós os que vamos a... Iso é ciencia ficción de momento...

H2.- Ah..., non é ciencia ficción, Manolete...

H1.- De momento sí..., porque non hai ningún; de momento sí...

H2.- Non hai ningún porque non se fixo. Fasemos un puerto, ¿pero donde?, é o que falamos: ¿dónde? (voces solapadas)

H6.- Se os barcos que están circulando e., son monocasco ou doblecasco, ¿entendes?, esas medidas a fecha de hoxe aínda non están cumpridas.

H2.- Nin estarán nunca.

(voces solapadas)

H2.- ¿Cal é máis utopía o meu ou o deses, logho?

(silencio)

H6.- Xa o sabemos...

H2.- ¡Ahh...!

H6.- Polo que temos que luchar, polo que temos que luchar e que haxa leyes internacionais, ¿me entendes?, que haxa leyes internacionais e que se cumplan...

H2.- Pero sempre que haxa un país, un, un solo; sempre que haxa un país que non se ataña a esas leyes xa non vamos ben: un solo. Vai a haber bandeiras de conveniencia como area, como haxa un país solo. ¿E verdade ou non é?

H3.- Eu digo, Marcial, que é o que di Juan Alberto: hoxe en día non se toman esas medidas e se non se toman esas medidas o único que che fastidia é o de sempre: as medidas son para nós, para nós..., nada máis...

H1.- Mira, era comisaria europea daquela do prestixe a finada, a difunta Loyola de Palacio e xa dixeran que iban a oblihar o dobre casco e tal... E a día de hoxe aínda estamos no mesmo...

H3.- Exacto...

H1.- No dous mil diez...

H2.- Ti falas así porque eres do PP, eu son do bloque ¿e que queres que che diga? Non hai máis...

H1.- Marcial..., deixate de dicir textos... (risas)

E.- BUENO, ENTONCES POR LO QUE ESTÁN...

H2.- Non quedamos de acordo entre nós...

H1.- Él no habla más ya, él ya termino....

H2.- Ya acabé, sí... (risas)

E.- ADEMÁS DE LA OPCIÓN DE LA PLATAFORMA QUE COMENTAN; EN EL CASO DE, DE TRATAR DE PONERLO EN LA COSTA...

H2.- ¡Que te digan un sitio! (risas)

H1.- Marcial, deixa falar, joder...

E.- ¿QUÉ CONDICIONES TENDRÍA QUE REUNAR EL BARCO, LO QUE..., CÓMO LO VEIS VOSOTROS? ¿QUÉ CONDICIONES TENDRÍA QUE REUNIR EL LUGAR PARA QUE SE PUDIERA HACER?

H5.- Aquí, por exemplo, aquí en la ría es muy complicado...

H2.- (Risas)

H5.- Non, é que é así... Tes que valorar, vamos a ver, que che metan aquí un puerto deses e que

GRUPO DE DISCUSIÓN Nº 2: Fisterra, 28 de marzo de 2009. Género al 100% (hombres). Marineros - armadores. Edades entre 30 y 50 años.

che estropeen bancos, que che estropeen onde está a pescadilla... Ti porque vas a costa a pescar: ¿pero xente que vive da ría?, ¿entendes?, ¿que lles fai, danlle un sueldo de por vida por quitarlle o puesto de traballo?

H7.- E as generaci3ns venideras...

H5.- Exactamente... Marcial, deixame acabar, fai favor... Eu tiven unha reuni3n ah3 atr3s cando fora o do eriza, cun se3or que lle quedaban dous anos para jubilarse e lle importaba catro pitos que colleran o erizo que quedaba..., ¿por qu3? Porque 3l se jubilaba en dous anos. Pero ti tes unha familia e queres deixar algo para o teu fillo e para a tua filla... ¿e de qu3 comen, Marcial? ¿Entendes? ¿un pueto refugio? ¿quen che gharantiza a ti...?

H2.- Esa 3 a mentalidad que ten que haber, esa 3 a mentalidad, esa...

H4.- E ti botalle un puerto exterior, por exemplo: a playa de Mi3o e os percebeiros...

H2.- Iso 3 unha utop3a...

H4.- Por eso...

H2.- ¿O meu 3 unha utop3a? (voces solapadas) Ao final vasmе dar a raz3n todos a min. Si 3 unha utop3a o meu..., ao mellor 3 moi caro, ao mellor 3 moi caro, pero 3 efectivo, macho... (voces solapadas)

Ti dime, Miguel: ¿d3nde o po3emos en Ghalicia? (voces solapadas)

H7.- ...No, pero os da Coru3a decian: no, que aseghuren os aparellos. Pero vamos a ver, que lle diga aqu3 3l a toda a xente de Fisterra que perdeu os aparellos. Eu penso que non ten huevos, falando mal e pronto, a decir eso diante da xente...

H2.- Pero como que aseghure os aparellos eu... Eu estoute dicindo...

H7.- Vale, Marcial, agora mete ti ah3 un puerto e deixa de traballar, aislamos Fisterra e xa...

(voces solapadas)

H7.- Sí, joder, eu tampouco che digho de poñer unha plataforma ahí.

H4.- Se a tua idea fora factible sería a mellor...

H2.- ¡Claro!, é o que che estou dicindo, hai que estudialo. Eu non che estou dicindo que a faghan. Digo que faghan un estudio sobre a miña idea, e despois xa falaríamos.

(voces solapadas – risas)

H2.- Eu díjoches que é factible... E vai selo, e vai se-lo futuro... O puerto exterior ten que estar no exterior, non na costa. Isto do puerto exterior do carrallo... Exterior: e canto máis lonxe mellor. Porque este é un puerto que se fai para accidentes, ¿eh? O puerto exterior da Coruña díxonolo a nós don Enrique López Veiga aquí. Eu teño considerado, a marxe do bloque: o mellor conselleiro de pesca que pasou por aquí. E díxonolo él: non metade-la merda na vosa ría, ieh!, díxonolo así. Se vos queren facer un puerto exterior dentro da ría non o queirades, ieh! E foi un home muy claro para nós, ieh!, nese aspecto. ¿Cómo vas a meterlle ti a esta xente: ao lanquerión, ao percebe..., un puerto exterior dentro dunha ría? Arruinaste-la ría. Acabastes.

E.- ¿Y QUÉ CONDICIONES PONDRÍAN?

H2.- ¿Qué condiciones?: que nos paguen. Que nos paguen para siempre, a nosotros y a nuestros hijos.

H1.- Es mejor que des tú la palabra...

H2.- Tres mil euros al mes...

H1.- Si no va a acaparar toda la conversación, ¿eh?

E.- A VER, POR AHÍ: ¿QUÉ CONDICIONES, QUÉ CONDICIONES PONDRÍAIS?

(risas)

H3.- Iso non, iso é unha pregunta que por lóxica iso non o fai ahhh..., dicirche: un sueldo de por vida; e qué. A todo o cuerpo que vai no mar...
(voces solapadas)

E.- SÍ, CLARO, LAS CONDICIONES. EN CASO DE ACEPTARLO: ¿QUÉ CONDICIONES PONDRÍAN PARA HACER UN PUERTO AQUÍ, POR EJEMPLO?

(risas)

H2.- Ahí estamos..., ahí estamos...

H6.- Yo creo que no aceptaría ninguna condición: ¿sabes por qué? Porque igual vives del mar, te quitan del mar e igual te mueres. Hay a alguna gente que le puede pasar... (risas)

H2.- Al ochenta por ciento...

H6.- ¿Me entiendes? Porque esta gente el mar es la droga que tienen. (risas)

H5.- Non é aquela, joder: é o teu medio de vida. E despois hai unha cousa máis que iso: eu nacín no mar, e nacín ó lado da praia, e aquela, e de pequeno aquela, o remo, unha chalana... Eu estiven traballando fuera. Estiven traballando en Suiza e estiven noutros sitios. Eu non me dou sen estar aquí. Eu é o que sen facer. Para min e..., e a miña forma de vida. Se ma quitan me mataches.

H3.- Eu mañá se me podo levantar as nove non me levanto as tres, ieh!...

H2.- Claro, aquí no mar. Ao lado do mar... Ao lado do mar...

H5.- Eu dende logho que comparto contigo por onde vas ben: que habería que mellorar as condicións do mar., vale, eso eu estón de acordo. Ahora, si, si..., somos capaces de mellorar todo iso a min gústame ir ao mar. (risas)

H6.- A min non me ghusta. Eu vou obrigado. Porque teño que ir a ghuevos. É o teu modo de vida, senón, podería zafar... (voces solapadas)

(discusión cruzada)

H6.- Eu digho que hai zonas mellores que Fisterra para faser un porto deses...

E.- ¿POR QUÉ?

H6.- Porque eu, por mirar, mira, eu vin en Ferrol, por exemplo, que hai zonas de marisqueo onde non poden mariscar polo tema da vieira. Que non podern. Fixeron agora un puerto casi na entrada. Ahí era o sitio clave para facelo, clave...

H2.- ¿E por qué clave?

H6.- Clave porque ahí non viven muito da pesca. Dentro desa ría para dentro...

H2.- ¿Dónde, dónde..?

H6.- Na ría de Ferrol... No, no, na zona militar ahí non se pode mariscar...

H2.- ¡Ai, non o!

H6.- Nin se pode...

H2.- Pero hai que pasar por outra zona, Juan...

H1.- ¿Pero deixa falar?

H2.- ¿Qué zona, dime?

H7.- Para os mariscadores...

H7.- Pero os mariscadores quedan a dentro. Iso tápanllo é fora. E queda dentro, moi adentro...

H2.- Home, Juan, inon dighas eso!

(voces solapadas)

H2.- Eu estiven na marina e fun con lanchas polo marisco e hai mariscadores así por fora da zona militar. ¡Así, Juan!

H1.- Marcial..., Marcial, deixa dar a súa opinión...

H6.- Vamos a ver: ¿ti sabes o que fixeron agora en Ferrol?

H2.- No...

H6.- ¿Na entrada de Ferrol?

H2.- Nin puta idea...

H6.- Pois fixeron alí a hostia aghora, amigho... Que ahí gastarnos uns equis millóns e fixeron un puerto exterior agora, fora, se non o sabes... E de ahí hasta dentro ainda hai case duas millas e media...

H2.- ¿Exterior fora, é fora da ría?

GRUPO DE DISCUSIÓN Nº 2: Fisterra, 28 de marzo de 2009. Género al 100% (hombres). Marineros - armadores. Edades entre 30 y 50 años. 30

H6.- Sí, sí..., mesmo na entrada de Ferrol, mesmo na entrada...

H2.- ¿Non é no castillo de San Antón?

H6.- Non, non, non... É na entrada de Ferrol. Na saída, na saída... Ahí era chan para facer eso.

H3.- E que algo sempre teñen que fastidiar para facer algo así...

H7.- E ahí a vieira non a collen..., a almeja non a poden coller porque está contaminada... (voces solapadas)

H1.- A parte, a parte do que din eles. Por exemplo, a parte deso todo, din que facer un porto basura, porque sería un porto basura, a parte deso, por exemplo: dille ti a este home que non pode ir máis as pedras no percebe que é o seu modo de vida de..., de..., bueno, dende que era rapaz, antes... O a Juan Alberto, co que lle ghusta a él salir, como di él: mellorando as condicións laborales e tal..., e sair a pescar. E que eso de que che indemnicen de por vida e..., iso é... iso é matar a xente...

H5.- E máis que, mira..., e que eu non confío en ningún deles. Eu non me creo, eu ahí sei que teño un posto de traballo, agora, eu non me creo que se me quitan ese posto de traballo que me vaian a dar outro. ¿Entendes? Eu podo ter as miñas generaciones venideras, podo ter un fillo, hoxe teño unha filla, mañá podo ter un fillo; eu podo ensinarlle o que seña, podo facer del un mariñeiro. A decisión de ser mariñeiro será del, ¿non?, pero eu podo ensinarlle, pódolle..., e ten ahí unha opción, se él quere. Agora eu non me creo que se me quitan esa forma de vida, que se me quitan o meu posto de traballo, que me vaian a dar outro e que me aseguren que vou manter un posto de traballo para as miñas generaciones venideras. No me lo creo... E agora que me dighan: non, aquí agora ímosche facer un superpuerto, o que sea..., pero a ti vámosche a emplear aquí e as túas generaci3ns venideras, o que sea, simplemente: non mo creo...

H2.- Nin ti nin ninguén. Adem3s est3s vendo o que pasa no mundo... (voces solapadas)

H5.- *Eu o que estou vendo e que todas as medidas que toman pase o que pase, sean boas, sean malas; sempre repercuten no máis débil.*

H3.- *No máis débil.*

H5.- *E ao máis débil nunca lle fan caso...*

H6.- *Non...*

H5.- *Pasa agora co remolcador. É un instrumento de salvamento, que tal, ta, ta...*

H2.- *Ten que estar ahí, no sitio que ten que estar...*

H5.- *Ten que estar ahí, pero él, pero a nós non nos toman en conta. Él ven ahí, fondea onde lle da a ghana, mañá cargho os aparellos e marchou con eles, e ti reclama, e él afeitase para arriba. Pasado volve a facelo, e fai o mesmo. Eso. E que nós, nós, tio, somos un daño colateral.*

H3.- *Exacto...*

H5.- *¿Me entiendes? ¿Entiendes? Pero en todos los ámbitos, en todos los ámbitos.*

H2.- *Os empleados dese remolcador que están cobrando equis pesetas ao cabo do mes, cheghan as charleiras e alí na orilla (ininteligible)*

H6.- *Os que están no remolcador non teñen culpa ninguna. A culpa é de quen lle di donde teñen que... (voces solapadas)*

H5.- *Marcial, Marcial..., ¿e cando veñen eh..., veñen os temporales e se enche isto de mercantes que fondean ahí e nos marchan con todo?*

H1.- *Iso é certo...*

H3.- *Sí...*

H5.- *Porque somos unha ría de abrigho. E ti aghora vaslle a protestar e te dicen: a min mandáronme vir a fondear aquí. Isto é unha ría de abrigho...*

H2.- *Pero se é unha ría de abrigho que boten moedas... E que se agharren a boia despois. Se poñen boias no medio da ría a ti nunca che van prender o aparello...*

(voces solapadas)

H6.- *Exactamente, iso é o que teñen que facer: contar co sector pesqueiro...*

H5.- *Eles, eles tomen as medidas que tomen: nunca contan con nós.*

H2.- *Nunca, na vida...*

(voces solapadas)

H3.- *... (ininteligible) que hai un porto exterior na Coruña e outro en Ferrol, e está un aquí e outro aquí.*

H2.- *Están arrimados. ¿Para qué vale eso?*

H3.- *Ahí ghasharon miles de millóns...*

H2.- *¿E para qué vale eso, Juan..., para qué vale eso? Dáme a razón a min al final...*

H2.- *¡Veña, vota! ¿Acabamos? Vamos... (risas)*

H5.- *É eso. Eu o que voto en falta e eso. Que o sector...*

H2.- *Falar co sector... O primordial é eso xa...*

H5.- *Esto, ¿qué pasa aquí?, ¿qué problemas tedes? Pero iso pasa en todos. Pasa ahora con esto, con.., con medidas de, de seguridad. Pasa con medidas de, de pesca; pasa con toda-las putas leyes. Cantas saca un tio que nunca veu a falar connosco. E despois veñen os danos, e despois metemos as mans na cabeza, e despois sí, despois manda... Eles primeiro sacan as leyes, e despois mandan ós cans a aplicalas. Despois sí, mandan aos inspectores. Despois mandan ós cans... ¿Entendes? Mira que esto es así, así... Joder, pero é que esto non poder ser: mira, no está bien, pero esto es lo que hay, y está puesto en la ley, en la ley tal, barra, cual... Y yo tengo que aplicarla...*

H2.- *Y no le dan opcións a escoller a ese tio. Que os teñen, ¿eh? Teñen opcións para obligarche a unha serie de cousas, ou máis ou menos. Esa serie de tios aínda teñen unhas opcións para*

GRUPO DE DISCUSIÓN Nº 2: Fisterra, 28 de marzo de 2009. Género al 100% (hombres). Marineros - armadores. Edades entre 30 y 50 años.

escoller eles. Porque hai quen che obriga a botar unha cousa e quen non, ieh!. Sábelo ti. Ven un ingeniero e diche: no, eu teño esta obligación. E di: se queres podoche botar hasta esto. ¿Dicho ou non? E despois, depende do hijo de puta que te topes... ¡E verdad, así de claro! Podes atopar cunha cousa ou con outra.

H1.- A ver, hombre, a ver...

H2.- Na, é verdad... Bueno... Meta a censura, corta despois eso que é ighual. Temos a tixeira...

(risas)

H2.- Bueno, pero é a verdad: depende de quen te topes danlle unha flexibilidade tan ghrande a eses tios para que escollan. Porque cheghan ao borde dun barco e dinche: bueno, pues a ti vouche meter esto... E checa o outro, que é un que durmiu mal ca muller esa noite, non, a ti bótoche esto porque quero eu... Dámolo agora no cursillo: ¿é verdad ou é mentira? A nós teñen unhas exigencias desde aquí, hasta aquí, o sea que se ven un pódeche exigir esto, e se ven outro pódeche exigir esto. ¿E verdad ou é mentira?

H1.- ¿Bueno, acabastes?

H1.- ¿Acabastes?

H2.- Sí..., xa acabei que marcho, veña... Ahora non falo máis...

H1.- No, non podes falar máis... (risas)

E.- A VER, POR AHÍ... A VER, LOS QUE MENOS HABLARON...

H2.- Aquel, aquel..., ¡aquel enchíase! (risas)

(conversación irrelevante)

E.- A VER, ¿ESTÁS DE ACUERDO, COMENTABAS?

H7.- Con todo...

E.- ¿CON TODO?

H2.- Conmigho, conmigho...

H1.- Marcial non podes falar máis. Acabastes...

(silencio)

H1.- Bueno: ¿algho máis?

E.- ALGUNA COSA QUE QUIERAN COMENTAR...
EH..., YA...

H1.- Conclusiones...

E.- SÍ...

H1.- Ti acabaches... (risas)

H1.- Miguel, ahora voy a dar yo..., Miguel...

H7.- ¿E eu qué queres que concluya? Eu sigho dicindo que toda-las leis que están poñendo aquí e todo eso que están facendo..., non..., non contan co sector pesqueiro. É dicir: esto é así, esto é así..., teñen unha idea mínima do problema que hai, porque para facer unha lei antes hai que evaluar unhas cousas; e aquí pois non veñen a contar co sector. A nós pásanos co marisco e a eles pásalles co peixe, co pulpo e con todo. ¿Quen sabe?: quen traballa tódo-los días e sabe donde, donde teñen que facer as cousas. ¿Por qué?: porque saben os problemas que hai, que os ven tódo-los días. Eles por muito que lle faghan son opinións dadas doutros. Pero a realidade do problema é a do mariñeiro que a está vivindo. E eu sigho dicindo que por muitas cousas que dighan vamos a chegar a un problema destes: un accidente do Prestige, ou do outro chámese equis; e vaise encontrar co mesmo que se encontrou este gobierno. E ojala solucionen a papeleta coma: tan mal que din que o fixeron, que o faghan tan ben como o fixeron eles. Esa é a miña conclusión.

H1.- A ver...

H4.- No, yo soy de la misma opinión de aquí de Miguel. Si poñen algunhas medidas, as poucas que poñen aínda non son as adecuadas ao mellor porque non consultan ao sector; pois polo menos que as cumplan, ¿no? Do caso..., do caso dos petroleros eses de dobre casco que se chegha a fecha pois que cumplan, que cumplan as normas; e cousas así. Non, muitas cousas das que poñen non cheghan a cumplilas.

GRUPO DE DISCUSIÓN Nº 2: Fisterra, 28 de marzo de 2009. Género al 100% (hombres). Marineros - armadores. Edades entre 30 y 50 años.

H1.- Juan Alberto...

H3.- Pois nada, eu o que creo é que hai que contar co sector. Pase o que pase. Se hai que tomar máis unhas medidas e esas medidas van a perjudicar ao sector equis, que neste caso somos nós, hai que contar connosco. E non é cousa que se vaia decidir nun día. É cousa de estudar, e ah..., e neghociar, e falar, e falar... Y..., nós non somos o enemigho; porque aquí parece que os ghobiernos, da maneira en que nos están hoxe tratando e presionando como se nós, parece que nós estorbamos, parece que nós que somos o enemigho. Non somos o enemigho. Non somos más que simples traballadores. Tratamos de defender o noso posto de traballo, o noso medio de vida o millor que sabemos. Queremos que nos respeten e que conten connosco. E nós estaremos dispuestos a.., a neghociar e pelear todo o que fagha falta, a expoñer e dar as nósas ideas... E todo o que, eu creo que todo este sector, todo o que poda aportar e todo o que poda do que él sabe, que o poñerá encima da mesa. Pero contar con él. Eu creo que este sector co que non está de acordo é que nunca se teña..., nunca nos teñan en conta. Que sempre estean tomando medidas alá arriba sin contar connosco para nada. Parecemos un cero a esquerda. E ó final no caso do Prestige quen tuvo que mollar as mans fomos nós. E si nós non cheghamos a molla-las mans, ieh!, e a xente da calle e voluntarios e eso..., o petroleo a día de hoxe seguiría nas costas.

(silencio)

H5.- ¿Eu? Que nunca vamos a estar de acordo uns cos outros. Nunca. Porque se din que van a meter ahí por exemplo para amarrar os barcos; ti vas estar pescando no medio da ría e vanche colocar alí unha baliza e o outro lado ti non vas poder pescar alí. Si por exemplo che van a meter un puerto exterior ahí detrás, o día de mañá este home non vai poder coller os percebes alí. Eu non vou poder andar ao pulpo por alí. ¿Entendes? E nunca vamos, nunca vamos..., nun puerto exterior, por exemplo, un puerto exterior non o vamos

GRUPO DE DISCUSIÓN Nº 2: Fisterra, 28 de marzo de 2009. Género al 100% (hombres). Marineros - armadores. Edades entre 30 y 50 años. 36

querer en ningunha parte. Porque sempre nos vai a perjudicar a todos, se non é a uns é a outros.

H3.- Pois entonces haberá que facer un estudio de cal é a zona de menor impacto e a máis adecuada e eso...

H5.- Pero nunca estaríamos de acordos uns cos outros...

H3.- E esas personas que salen perjudicadas haberá que tomar medidas e., o máis..., ojala non nos toque a nós...

H5.- E os de alá arriba dirán: ojala non nos toque a nós. E os de alá abaixo dirán: ojalá non nos toque a nós. E ninguén o quere.

E.- Y FUERA DE GALICIA.

H3.- Sí, fora de Ghalicia sí. Eu canto máis fora millor... Pero o problema é que as desgracias pasan aquí.

H6.- O problema é que a costa da morte é aquí, e Fisterra é aquí e non é fora de Galicia. Ese é o problema. O problema é que sempre nos toca a nós a lotería esa. Tocouno-lo Cason, e tocou Mar Egeo, agora tocou Prestige aquí; e sempre quen está na boca do lobo somos nós. Ese é o problema máis grande que hai aquí. Ese é o problema.

Miras na tele e din: na costa de Fisterra a tantas millas un mercante que...: a lotería, a temblar como pasou cando foi do Cason e agora no Prestige. E cando te das de cuenta miras ahí na costa e velo barco pegado as pedras; sabendo que estaba a quince millas para arriba. Que o aguanten alí., que o (ininteligibler) onde queiran eles. Pero é que sempre nos toca a nós; sempre a nós. Eso é o que pasa. As desgracias tócanlle sempre ao mariñeiro.

H3.- Eso será cousa de estudialo; agora...

H6.- ¿Quen o ten que estudar: nós? Se fora por nós estaba ben estudiado...

(silencio)

H2.- Non é nós, Juan. O albañil albañilería, e o mecánico la mecánica, e o electricista la

GRUPO DE DISCUSIÓN Nº 2: Fisterra, 28 de marzo de 2009. Género al 100% (hombres). Marineros - armadores. Edades entre 30 y 50 años. 37

electricidad, ao mariñeiro no... Todo o mundo ten que estudar as súas medidas de seghuridade. E aquí e o que dixo o..., vou a apuntar eso e non falo máis, ieh! Un autónomo anda á mar nun barco. E se alguén se quere salvar e teme pola súa vida é un autónomo. Este home é un armador pero é un autónomo. Non é dicir a un armador que quede en terra. E ti, e máis eu, e mai-lo outro. E querémonos salvar. Ninguén quere morrer, ieh!, e deixar ós seus fillos e a súa muller. Porque parece que nós, é o que di él: parece que nós que non, que estamos a aforrar. Non, nós non estamos a aforrar. Nós queremos medidas de seghuridade concretas. ¿Entendes? Non ghasar tres veces nunha cousa.

H6.- Eu estiven na mercante e sei o que é pasar revisións, pasar revisións e pasar revisións, ¿eh? Revisións de sobra e veña o barco para o mar así, así... Eso é o que pasa moitas veces. E nada máis.

H1.- O que dicías ti de facelo, de facelo fora de Galicia. É o que dicían os meus compañeiros: non tería sentido. Non tería sentido un puerto refugio, por exemplo, en Cataluña; cando o mar alí non ten...

H2.- Ou en Cádiz...

H1.- Ou en Cádiz... ¿Dónde..., cal é a zona máis afectada? É esta... porque está, porque está facendo... Aquí pasou Urquiola, Mar Egeo, Cason e todo... Aquí é donde pasou todos...

H7.- E máis ahí neses sitios non é onde están máis preparados que nós. (voces solapadas) Non teñen máis medios...

H2.- É muito máis sencillo facer medios ahí que aquí. Porque nunca vai a haber o impacto que hai aquí...

H7.- No me refiero a estruturas, ni muelles ni nada de eso. Refiérome a que xa teñen barcos alí preparados...

(voces solapadas)

H7.- Mira, vouche dicir: na costa da morte, na costa da morte, a fecha de hoxe por desgracia traghamos con todo...

H2.- Con todo...

H7.- Xa é unha diferenca que en Pontevedra non traghan con todo: ¿sabes por qué? Porque teñen máis forza e están máis unidos.

H2.- Eso, eso...

H7.- Aquí dinche esto é esto: e andamos a pedras uns cos outros. Pero alá non. Alí se teñen que levar o mesillón a encima dun conselleiro lévano; aquí non...

H1.- Pasou un detalle., o que di..., agora, eu para acabar., o que di él, que ven a raíz da costa de Pontevedra. Son máis unidos que os da Coruña: certo, totalmente. Porque mira: metéronlle unha xaula de salmón, ahí na ría de Arosa. Que polo visto, según os estudos eh..., a comida que lle dan que son piensos, bueno, toxina e tal..., pois tuvéronas que quitar, vaia se as quitaron. Xa teñen sitio. ¿Para onde as levaron? Para a ría de Ares. Alí como ninguén protestou...

H5.- Porque son catro. E na ría de Arousa son moitos...

H2.- E traenchas aquí a ría de fisterra e quedan aquí...

H1.- Son miles..., son miles...

(voces solapadas)

H5.- Pero, Marcial, é o que estamos dicindo. Vamos a ver, vouche dar outro exemplo: cando era de (ininteligible) as embarcacións menores, de madeira para arriba; houbo que pagar uns planos. Todos paghamos. Eu polo menos paguei para a miña embarcación non sei se foron mil e pico, non sei, o que fora; de, de..., bueno, pues agora sale...

H2.- ¿De pesetas? (risas)

H5.- Sí., (risas), que hubo que poñer do bolsillo para os planos do ingeniero e todo... E agora os da ría de Arosa e todo por ahí non paghan nin pesa,

GRUPO DE DISCUSIÓN Nº 2: Fisterra, 28 de marzo de 2009. Género al 100% (hombres). Marineros - armadores. Edades entre 30 y 50 años.

nin peseta; e vouche dicir unha cousa (voces solapadas), pero vouche dicir: ¿ti queres ver como paghan? E van a salir ca súa. ¿E sabes por qué? Porque como agora van entrar e o outro gubierno xa marchou que se jodan os da costa da morte. Pasa siempre...

H2.- Pero non é eso...

H5.- Pasa siempre...

H2.- Non é eso, Miguel, eles ao millor, ao millor (ininteligible) de embarcacións agora, e ti suntas dezaseis, dezaseis; non, cen non, dezaseis con ese problema; e eles xuntan mil e pico. E van a solucionar o problema deles, ieh!, mellor ca ti...

E.- YA PARA TERMINAR QUERÍA HACERLES ASÍ UNA ÚLTIMA PREGUNTA Y ES: ¿SI MAÑANA OCURRIESE OTRO ACCIDENTE, DE SIMILARES CARACTERÍSTICAS A LAS DEL PRESTIGE, QUÉ HARÍAN, Y SOBRE TODO: DE QUÉ MANERA LES GUSTARÍA QUE SE LO COMUNICASEN?

H2.- Cuanto antes... ¡Cuánto antes!

H7.- Ya te contesto yo, dependiendo de quien esté en el poder ¿qué valoraría? Ya te lo digo así, porque ya te dije antes, si está el PP o esté el PSOE cambia la, la manera de ver, de medir...

H5.- Bueno, depende...

H7.- Aquí pasou...

H5.- Non van a ser todos malos...

H7.- Eu fáloche a fecha de hoxe o qué pasou. A min dame igual que esté perico o dos palotes pero é a realidade. Eu cando fui do Cason sei ben o que pasou; cando fui do, do Prestige sei ben o que pasou... Estuven sempre a cuberto, fixérono mal, fixérono ben...

H1.- ¿Cal era, cal era a pregunta?

H7. A pregunta é que se volve a pasar un rollo como estés, qué nos ghustaría que fixéramos, ¿non?; e Marcial dixolle que no lo comunicaran canto antes...

H2.- Non, non, dixo ela...

E.- ¿DE QUÉ MANERA LES GUSTARÍA QUE SE LO COMUNICARAN? (voces solapadas)

H2.- E eu dixen: canto antes. (voces solapadas)

H7.- E eu díxenche que dependendo de quen estivera no goberno che contestaría... Díxenllo así: dependendo de quen estivera no goberno che contestaría. Sei que vai a telo complicado esté quien esté, porque eso non o quere ninguén, e ademais é un follón, porque é unha desgracia. Pero tal como a vivimos, polo menos eu, prefiero que esté vinte veces o PP, así de claro, por muy mal que o fixera, que non o outro. Ojala que o PSOE me diga: pois estás equivocado, porque nós vámolos facer millor; porque eu diríalle "chapo" e perdón por todo canto dixen. Pero a fecha doxe non fui así a realidade, para min...

H1.- Bueno, eu o que lle diría se volve a pasar é o que lle din os compañeiros: que estuvéramos informados en todo momento, pois e..., primeiro chamando aos que están de patrón maiores, para que despois os patróns maiores lle informen a súa xente de todo o que está pasando; e que se consultara o, o mellor que se podía facer, o tal..., e por certo, o primeiro que habería que pedir é que se cubriaran as necesidades económicas básicas da, da poboación.

H2.- O primeiro consultar co sector..., o primeiro consultar co sector.

H1.- Ah.., xa foi o que dixen...

H5.- E que dixeran a verdade.

H1.- E que dixeran a verdade.

H2.- Primeiro o sector e logo a verdade...

H1.- Espera.

H5.- Dixeron moitas mentiras...

H3.- Exacto...

H1.- Que dixeran a verdade: pois hai este problema, e..., está pasando isto e hai este problema. Non, non cubrir o problema nin tapalo problema, non, non: decila verdade. Muchachos: aquí está pasando isto. E despois o mui

importante, porque cubrir as necesidades da, da xente, iso é fundamental.

H2.- E falar co sector, Manolete, o primeiro...

H1.- Bueno..., espera. Primeiro falar ca xente e dicirlle o que hai sen mintiras nin tapujos: pasa esto. Bueno, temos este problema, pois vamos a cubrir as necesidades básicas da, da xente, pero cubrilas, como se fixo da outra vez. Pero por exemplo o Mar Egeo; nós non fumos afectados polo Mar Egeo, foron Malpica para alá: Malpica, Coruña, Ferrol, Miño e tal.. E cobraron cando empezou o Prestige. E xa pasaran anos, ¿eh?, xa pasaran cerca de dez anos. No. Que se actúe primeiro sobre a población e despois consultando ao sector, dicíndolle ó sector o que hai, dicíndolle a verdade..., porque é certo que no Prestige tamén houbo moita trapallada...

H7.- Os erros que cometeron os outros que non os cometan eles...

H1.- Que non os comenta...

H2.- Que os corrijan...

H5.- Se comparas as praias estaban esplendorosas. (voces solapadas)

H1.- Había un político que dicía: as praias están, Cascos, ¿non?: esplendorosas...

H5.- Esplendorosas...

H1.- Claro, vas a praia do "Lostro", levantabas así e saía fuel por todo-los lados. Non, non, a verdade. A cousa está moi jodida, está moi mal e..., joder, como acaba de sair por Rajoy dicindo que saen uns hiliños. Non, macho, salen ahí...

H2.- Salen toneladas...

H1.- Ti dille a verdade que non... sale o que sale...

H3.- E os principais perjudicados somos nós. E nós, e nós nunca nos puxemos para atrás, ¿entendes?

H1.- Non...

H2.- Sempre...

H3.- Si primeiro contaran connosco, primeiro empezamos a traballar...

H2.- (voces solapadas) Que cobraron o Mar Egeo fai dez anos: iquen cobrou! Que habería moita xente que estaba morta. Ós dez anos había moita xente que desapareceu xa, e non cobraron. (risas)

H1.- Pero a parte deso, a parte deso, o que non se pode é o que di..: uns hilillos que saen..., non, non...

H2.- Primeiro a claridad..

H1.- Aquí están salindo toneladas e toneladas. ¿Cómo vamos a arreglar o problema?: vamos a sair todo-los barcos a limpar, e a arreglar o problema. Eso é...

H7.- Alarmar non, pero que non comentan os erros que cometeron os outros...

H2.- A desinformación non está ben..., o primeiro é a información. A desinformación non é boa cousa.. (voces solapadas)

H7.- E ti vas hoxe alí e (ininteligible), pero chapapote así, ieh! Que o (ininteligible) aquel quedou sen limpiar. (voces solapadas) Foi o que pasou...

(voces solapadas)

H2.- E limpouse que o (ininteligible) se limpou...

H5.- Pero aínda había que limpar máis...

H2.- E traballouse, que é imposible limpar tanto en tan pouco tempo...

H7.- Que a Leticia quedáronlle as botas clavadas...

H1.- A princesa.., sí..., estuvo aquí.., no, facendo, estuvo con eles... (voces solapadas). Non, pero estuvo con eles, e baixaba abaixo é...

(voces solapadas)

H2.- E aquí en Fisterra deixaba acojonada a moita xente cas toneladas que traían os barcos... Así quedaron...

H6.- E di a Leticia: ¿dónde puedo mear? E díjolle eu, díjolle eu, díjolle eu: tes todo o monte para ti,

Leticia. Mira, ahí mesmo detrás dunha xesta... (risas) Mirou así e foi alá a mexar e o cámara o cabrón detrás dela..., oiste, aquel de Informe Semanal alí foi: ¿qué haces, qué haces? No, filma por este lado que por ahí non ves nada... (risas)

(Hablando acerca de la presencia de la princesa Leticia en Fisterra)

H1.- Bueno, eu solamente que pase o que pase que información...

H2.- Bueno, ¿queréis venir a tomar unos vinos y unos pinchos ahora?, os invito eu...

FINAL